

Datum
2020-11-18Dnr/Beteckning
TSG 2020-7054Ert datum
2020-08-20Er beteckning
I2020/02137/TMRegeringskansliet
Infrastrukturdepartementeti.remissvar@regeringskansliet.se
annica.liljedahl@regeringskansliet.se

Ändringar i vägtrafikdataförordningen (2019:382) och förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning

Sammanfattning

Transportstyrelsen avstyrker förslaget om en särskild bestämmelse gällande Skatteverkets direktåtkomst till uppgifter om betalningar och aviseringar av fordonsrelaterade skatter och avgifter.

Vi anser att även Transportstyrelsen ska kunna använda sökbegreppet för del av registreringsnummer samt att det behöver införas nya sökbegrepp för taxiförarlegitimation och yrkeskompetensbevis.

Vi tillstyrker förslaget i övrigt men har några smärre önskemål om ändrade formuleringar eller kompletteringar för vissa av uppgifterna som ska registreras i vägtrafikregistret.

De tillkommande kostnaderna kan *inte* tas inom befintliga anslagsramar.

Vi anser att det finns behov av tydligare regler för när körkortsuppgifter från andra länders register får hämtas in och behandlas i Transportstyrelsens verksamhet.

Transportstyrelsens synpunkter

Våra synpunkter följer i huvudsak dispositionen i den remitterade promemorian.

Författningsförslag

1.1 Förslag till ändring i vägtrafikdataförordningen (2019:382)

4 kap.

1 §

Föreslagen lydelse

Transportstyrelsens förslag

Vid sökning i vägtrafikregistret i uppgifter som rör fordon får som sökbegrepp när det gäller

1. registreringen av fordonsuppgifter användas

a) de uppgifter som enligt bilaga 1 avsnitt 1 och 2 förs in i registret, med undantag för uppgift om innehav av fordon på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt,

b) del av registreringsnummer, om sökningen görs för att tillhandahålla en uppgift som behövs i Polismyndighetens eller Säkerhetspolisens brottsbekämpande och lagförande verksamhet, *eller*

b) del av registreringsnummer, om sökningen görs för att tillhandahålla en uppgift som behövs i Polismyndighetens eller Säkerhetspolisens brottsbekämpande och lagförande verksamhet, *eller i Transportstyrelsens verksamhet gällande fordonsregistrering eller skatt och avgift, eller*

c) postnummer, vid försäljning av uppgifter enligt 9 § förordningen (2008:1300) med instruktion för Transportstyrelsen,

2 §

Vid sökning i vägtrafikregistret i uppgifter som rör behörigheter får som sökbegrepp när det gäller

1. registreringen av körkort användas

a) personnummer, samordningsnummer, körkortsnummer eller referensnummer,

b) uppgifter om giltigt körkort eller förarbevis, behörighet, återkallelsegrund eller förarprovare,

c) utbildningsanordnare eller rapportör av genomförd utbildning eller prov, vid tillsyn av utbildningsanordnare,

d) datum för körkortsuppgifter som avses i bilaga 2 avsnitt 2 och som är förenade med datum eller administrativa uppgifter som avses i bilaga 2 avsnitt 6, eller

e) namnet på den stat som har utfärdat ett utländskt körkort i kombination med körkortsnummer eller motsvarande,

2. registreringen av taxiförarlegitimation användas

a) personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer, förarkod, namn eller del av namn,

b) datum för uppgifter om taxiförarlegitimation som avses i bilaga 2 avsnitt 3.1 och som är förenade med datum, *eller*

b) datum för uppgifter om taxiförarlegitimation som avses i bilaga 2 avsnitt 3.1 och som är förenade med datum,

c) ogiltighet,

c) ogiltighet, *eller*

d) uppgifter om taxiförarlegitimation,

3. registreringen av yrkesmässig trafik och taxitrafik användas

a) personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer, namn eller del av namn,

b) datum för sådana uppgifter som avses i bilaga 2 avsnitt 3.4 och som är förenade med datum,

c) uppgifter om ADR-intyg, *eller*

d) administrativa uppgifter som avses i bilaga 2 avsnitt 6,

4. registreringen av färdskrivarkort användas

a) personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer, namn eller del av namn,

b) födelsedatum eller födelseort för innehavare av förarkort,

c) kortnummer eller beställningsnummer,

d) sista giltighetsdag,

e) kortstatus som avses i bilaga 2 avsnitt 4 och som är förenad med datum,

f) körkortsnummer och land där körkortet har utfärdats,

g) land som har utfärdat ett utländskt förarkort med ett svenskt körkortsnummer,

h) land som har rapporterat ändrad kortstatus, *eller*

i) grund för utfärdande av ersättningskort, och

5. registreringen av yrkeskompetensbevis användas

a) personnummer, samordningsnummer eller serienummer, *och*b) utbildningsanordnare eller rapportör av genomförd utbildning eller prov, vid tillsyn av utbildningsanordnare, *och*

a) personnummer, samordningsnummer eller serienummer,

b) utbildningsanordnare eller rapportör av genomförd utbildning eller prov, vid tillsyn av utbildningsanordnare, *och*c) *uppgifter om yrkeskompetensbevis.*

Bilaga 1-4

1. Identitetsuppgifter*Föreslagen lydelse*-----
Fullständigt namn eller företagsnamn

Personnummer, organisationsnummer, samordningsnummer eller motsvarande

För fysisk person: folkbokföringsadress eller en särskild postadress som är anmäld hos Skatteverket eller, om han eller hon inte är folkbokförd i Sverige, en annan adress i landet

Transportstyrelsens förslag-----
Fullständigt namn eller företagsnamn

Personnummer, organisationsnummer, samordningsnummer eller motsvarande

För fysisk person: folkbokföringsadress *och, i förekommande fall,* en särskild postadress som är anmäld hos Skatteverket eller, om han eller hon inte är folkbokförd i Sverige, en annan adress i landet-----
Bilaga 2. Behörigheter**5. Uppgifter om yrkesförarkompetens****5.3 Prov**

Nuvarande lydelse

Uppgift om genomfört kunskapsprov enligt 2 kap. 6 och 7 §§ förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens

Transportstyrelsens förslag

Uppgift om genomfört kunskapsprov enligt 2 kap. 6 och 7 §§ förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens, *transportslag och datum för genomfört prov*

Bilaga 3. Tillstånd*Föreslagen lydelse*

Följande uppgifter som rör tillstånd ska föras in i vägtrafikregistret:

Transportstyrelsens förslag

Följande uppgifter som rör tillstånd samt *uppgifter för utbildning och prov som genomförs inom ramen för verksamhet som inte kräver tillstånd* ska föras in i vägtrafikregistret:

2.3 Belastningsuppgifter*Föreslagen lydelse*

Uppgifter om överträdelser enligt artikel 6.1 tredje stycket b) eller bilaga IV till förordning (EG) nr 1071/2009 i lydelsen enligt rådets förordning (EU) nr 517/2013:

Transportstyrelsens förslag

Uppgifter om överträdelser enligt artikel 6.1 tredje stycket b) eller bilaga IV till förordning (EG) nr 1071/2009 i lydelsen enligt rådets förordning (EU) nr 2020/1055:

3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1 Särskild postadress

Vi föreslår ett smärre förtydligande i samtliga bilagor så att det framgår att den särskilda postadressen bara behöver anges i förekommande fall. När sådan finns ska både den särskilda postadressen och folkbokföringsadressen registreras.

3.3 Uppgifter om behörigheter

Yrkeskompetensbevis

Av nuvarande lydelse av bilaga 2 framgår att vi ska registrera uppgift om genomfört kunskapsprov enligt 2 kap. 6 och 7 §§ förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens. Vi föreslår att vi, kopplat till denna uppgift, även ska kunna registrera transportslag och datum för genomfört prov. På liknande sätt som det stöd vi redan har för att registrera dessa uppgifter för genomförd utbildning. Eftersom det finns två olika inriktningar när det gäller yrkesförarkompetens, gods- och persontransport, så behöver det finnas ett stöd för att registrera vilket prov som föraren har genomfört.

3.4.4 Belastningsuppgifter

Hänvisningen behöver uppdateras då artikel 6.1 och bilaga IV har ändrats genom förordning (EU) 2020/1055.

3.4.5 Utbildning och prov

Bilaga 3 om tillstånd omfattar även uppgifter som kommer från icke-tillståndspliktig verksamhet, se t.ex. under avsnitt 6.2 i bilagan. Det gäller främst Försvarsmakten, gymnasieskola eller kommunal vuxenutbildning. Det skulle dock även kunna vara fråga om andra aktörer, se 4 § i förordningen (2009:186) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar. Vi föreslår därför att rubriken kompletteras så att det framgår att bilagan även innehåller uppgifter om utbildning och prov som genomförs inom ramen för verksamhet som inte kräver tillstånd.

3.6.2.1 Uppgifter som rör fordon

Vi anser att sökbegreppet ”del av registreringsnummer” är för begränsande när det endast avser sökning för att tillhandahålla en uppgift som behövs i Polismyndighetens och Säkerhetspolisens brottsbekämpande och lagförande verksamhet. Vi anser att det är viktigt att sökbegreppet även ska gälla för att Transportstyrelsen ska kunna göra nödvändiga utsökningar, till exempel avseende fordonsskatt, i syfte att få fram debiteringar, eller registrerings skyltar, i syfte att kunna ta bort olämpliga skyltar. Det ska inte vara en generell sökmöjlighet utan endast för vissa avgränsade ändamål i vår administrativa hantering inom fordonsområdet. Vi föreslår därför en ändring i 4 kap. 1 § b).

3.6.2.2 Uppgifter som rör behörigheter

Vi anser att det behövs ett tydligt stöd, så som det finns för körkort, att söka fram taxiförarlegitimationer och yrkeskompetensbevis. Vi föreslår därför att motsvarande sökbegrepp förs in för dessa i 4 kap. 2 § p. 2 respektive p. 5.

Önskemålet om att kunna göra utökade sammanställningar inom yrkestrafiken har framförts tidigare i en framställan¹. Våra önskemål har också till stor del tillgodosetts, men det verkar som att just de två nämnda behörigheterna saknas.

Vi välkomnar förslaget att det ska vara tillåtet att använda utbildningsanordnare eller rapportör av genomförd utbildning eller prov som sökbegrepp vid tillsyn av utbildningsanordnare. Vår tolkning är att dessa sökbegrepp kan användas inte endast för att söka fram registrerade uppgifter som är kopplade till en viss utbildningsanordnare eller rapportör, t.ex. vilka elever som rapporterats in av en viss utbildningsanordnare, utan även för att söka fram och sammanställa uppgifter om samtliga, eller ett urval av, befintliga utbildningsanordnare och rapportörer. Allt under förutsättning att det sker vid tillsyn.

3.6.4 Direktåtkomst till andra gemensamt tillgängliga uppgifter

Transportstyrelsen har en skyldighet att säkerställa ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete som bland annat, utifrån genomförd informationsklassning och riskbedömning, identifierar behov av ändamålsenliga och proportionella säkerhetsåtgärder. Vissa delar av vår verksamhet, och uppgifter som finns tillgängliga hos oss, är dessutom av sådant slag att särskilda säkerhetskrav måste beaktas vid inrättande av informationssystem som hanterar uppgifterna.²

Genom den befintliga bestämmelsen i 4 kap. 22 § VTDF får Transportstyrelsen medge Skatteverket direktåtkomst till elektroniska handlingar i sådana ärenden där Skatteverket behöver ha åtkomst till information som finns hos Transportstyrelsen. Även utan att det särskilt har angivits³ får vi anses ha möjlighet att utforma direktåtkomsten så att den uppfyller gällande säkerhetskrav och tar nödvändig hänsyn till skyddet för enskildas personliga integritet. Om det skulle föreskrivas att Skatteverket får medges direktåtkomst till vissa särskilt angivna uppgifter begränsas vår befintliga möjlighet

¹ Transportstyrelsen. Framställan om ändring i yrkestrafiklagen, yrkestrafikförordningen och förordningen om vägtrafikregister. 2016-04-06. TSV 2016-637.

² Se säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658).

³ Jämför 8 kap. 2 § VTDF beträffande direktåtkomst till personuppgifter i vägtrafikregistret som anger att Transportstyrelsen vid sådan direktåtkomst kan begränsa de tillåtna sökbegreppen och även meddela de villkor som behövs.

att anpassa, och vid behov, begränsa vilka uppgifter som ska vara tillgängliga genom direktåtkomst. För att säkerställa att Transportstyrelsens information hanteras med nödvändiga skyddsåtgärder, bör ett utlämnande genom direktåtkomst av de uppgifter som omnämns i förslaget till 4 kap. 23 §, i likhet med övriga uppgifter som kan komma i fråga för direktåtkomst, ske kontrollerat och utifrån ett i varje fall preciserat behov för att stå i proportion till uppgifternas skyddsvärde.

Mot denna bakgrund avstyrker vi att det införs en ny bestämmelse som anger att Skatteverket kan medges direktåtkomst till vissa särskilt angivna uppgifter. Den befintliga bestämmelsen i 4 kap. 22 § är tillräcklig. Skatteverkets behov av uppgifter kommer därför ändå att kunna tillgodoses, och Transportstyrelsen kan vidta de åtgärder är nödvändiga ur ett säkerhets- och integritetsperspektiv. Det bör även framhållas att de uppgifter som Skatteverket behöver ha tillgång till också kan tillhandahållas via andra informationskanaler än direktåtkomst.

Ekonomiska konsekvenser

De tillkommande kostnader som beskrivs under avsnitt 5.1.6.3 och 5.2.5.1 kan inte tas inom befintliga anslagsramar. Vi anser att kostnaderna för införande av förslaget om att registrera uppgifter om fordon för transport av farligt gods är för lågt beräknade. Vi bedömer att införandekostnaden för detta uppgår till 8 miljoner kronor. Därtill bedömer vi att förvaltningskostnaden uppgår till 1 miljon kronor per år.

Vi ser en problematik i att Transportstyrelsen kontinuerligt tillförs nya uppgifter utan medföljande finansiering. Denna ordning får till följd att Transportstyrelsen ständigt måste nedprioritera verksamhet, något som inte kan göras utan att det får konsekvenser som ytterst riskerar att påverka trafiksäkerheten och drabba medborgare och näringsliv.

Övriga synpunkter

Inhämtande och behandling av utländska körkortsuppgifter

Transportstyrelsen har tidigare⁴ lyft behovet av en tydligare reglering av hur sådana körkortsuppgifter som hämtas från utländska register genom RESPER⁵ får behandlas. Vi ser fortfarande ett sådant behov.

⁴ Se bl.a. Transportstyrelsens framställan om ändring i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister, 2014-09-03, TSV 2014-1364 och Transportstyrelsens remissvar på promemorian Genomförande av ändringar i yrkesförordningsdirektivet (I2019/02394/TM), 2019-11-26, TSG 2019-6503.

⁵ RESPER (RESeau PERmis de conduire), det system som inrättats för utbyte av körkortsinformation mellan EU:s medlemsstater.

I 5 kap. 16 § VTDF regleras när uppgifter från utländska register med personuppgifter får överföras. I bestämmelsen (p. 1) anges inledningsvis att detta får ske i samband med vissa angivna typer av ärenden hos Transportstyrelsen. Vidare anges (p. 2) att uppgifter också får överföras vid kontroll av körkort enligt 3 kap. 15 § KKL, samt (p. 3) för att bistå andra myndigheter och allmänheten enligt 5 kap. 18 § vad gäller sökning av uppgifter om utländska vägtransportföretag.

Att uppgifter som överförs enligt p. 3 endast avser uppgifter om vägtransportföretag framgår genom hänvisningen till 5 kap. 18 §. I övrigt är det dock inte närmare reglerat i 5 kap. 16 § VTDF *vilka* uppgifter som får överföras i respektive ärendetyp. Det går t.ex. inte att utläsa av bestämmelsen att de körkortsuppgifter som kan hämtas genom RESPER endast får överföras i samband med sådana körkortsärenden som anges i punkten 1 c). Utan bestämmelsen synes ge utrymme för att överföra sådana körkortsuppgifter även i samband med de andra typer av ärenden som anges i bestämmelsen.

I artikel 15.1⁶ i körkortsdirektivet 2006/126/EG anges att medlemsstaterna ska utbyta upplysningar om de körkort de utfärdar genom det nätverk för detta som inrättats, vilket alltså är RESPER. I artikel 15.3 anges att medlemsstaterna ska säkerställa att den behandling av personuppgifter som avses i detta direktiv sker uteslutande för genomförandet av direktiven 2006/126/EG, 2003/59/EG och (EU) 2015/413. Det kan därför med visst fog uppfattas som att nuvarande lydelse av 5 kap. 16 § VTDF inte på ett korrekt sätt återspeglar direktivets begränsning av när uppgifter får överföras och behandlas genom RESPER.

Transportstyrelsen har nyligen haft vissa underhandskontakter med Polismyndigheten om polisens behov av tillgång till körkortsuppgifter genom RESPER. Som vi uppfattat det avser Polismyndigheten också att framställa om vissa författningsändringar gällande sina behov. Frågan om 5 kap. 16 § VTDF bör ändras, och om det även i övrigt behövs en tydligare reglering av det uppgiftsutbyte som sker genom RESPER, och hur Transportstyrelsen får behandla dessa uppgifter, kan lämpligen behandlas samtidigt med en sådan framställan.

⁶ Ändrad genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/645.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog juristen Erik Olsson och utredaren Maria Åkerlund, den senare föredragande.

Jonas Bjelfvenstam
Generaldirektör